

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Alerguș Constantin,

Bejenaru Iurie ,

cu participarea:

procurorului – Crijanovschi Sergiu,

avocatei – Gorencu Cornelia,

inculpatului – Placinta Petru,

succesorului părții vătămate – Marcu Lucia,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către inculpatul Placinta Petru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Placinta Petru Mihail, născut la 21 iulie 1952, originar și domiciliat în s. Drochia, r-ul Drochia;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.10.2011-22.03.2012 (prima instanță)

2. 13.04.2012 –13.12.2013 (instanța de apel)

3. 11.02.2014–06.05.2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura de citare a fost legal executată.

Procurorul Crijanovschi Sergiu și partea vătămată Marcu Lucia s-au pronunțat pentru respingerea recursurilor ordinare declarate, cu menținerea hotărârii atacate.

Avocata Gorencu Cornelia și inculpatul Placinta Petru au solicitat admiterea recursurilor ordinare în sensul declarat .

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 22 martie 2012, Placinta Petru a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se de la Plăcinta P. în beneficiul succesorului părții vătămate Marcu L. prejudiciul material în sumă de 12532,43 lei și prejudiciul moral în sumă de 60000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că Plăcinta P., la 28 martie 2011, aproximativ la orele 18:30, aflându-se în gospodăria sa din s. Drochia, r-ul Drochia, fiind în relații ostile cu vecinul său Marcu B., a intrat într-un conflict verbal cu ultimul, care ulterior a continuat în drumul din preajma gospodăriei sale, unde s-a transformat într-o bătaie în rezultatul căreia Plăcinta P. l-a înjunghiat pe Marcu B. cu un obiect din fier ascuțit, în regiunea cutii toracice, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 64”D” din 15.04.2011 vătămări corporale grave, în urma cărora victima a decedat pe 31 martie 2011.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Tudorica A. în numele inculpatului Placinta P., prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, cu respingerea acțiunii civile, pe motiv că inculpatul Placinta P. a săvârșit fapta în stare de legitimă apărare, ultimul a fost agresat de Marcu B., lovit cu o țeava de metal peste diferite părți ale corpului, în urma loviturilor i-au fost provocate vătămări corporale medii, în timpul loviturilor era în imposibilitate de a se apăra și a fugit, fiind culcat pe o grămadă de pietre. Deasemenea a menționat, că prima instanță nu a ținut cont de declarațiile inculpatului, versiunea căruia nu a fost combătută prin careva probe.

3.1. În apelul suplimentar declarat de către avocatul Maxim L. în numele inculpatului Placinta P., s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui Placinta P. să fie încetat. Concomitent a solicitat de a exclude din cadrul dosarului penal, considerându-le inadmisibile, un șir de probe administrate la faza de urmărire penală cu grave încălcări ale normelor procesual-penale. Totodată, a invocat că moartea victimei Marcu B. a survenit în rezultatul atitudinii neglijente a medicilor, care i-au acordat ajutorul medical. La fel, a indicat că toate acțiunile procesuale avute loc în cadrul urmăririi penale și toate actele procedurale, începând cu data de 03.05.2011 urmează a fi recunoscute nule, fiindcă mandatul avocatului care a acordat asistența juridică inculpatului Placinta P. la momentul respectiv nu corespundea cerințelor. În viziunea apelantei, instanța de fond a neglijat versiunea inculpatului că s-a aflat în stare de legitimă apărare, ignorând declarațiile martorilor că Marcu B. era foarte agresiv și vulgar, că organul de urmărire penală n-a efectuat nici o acțiune de procedură penală spre recunoașterea și reproducerea evenimentelor din 28.03.2011.

3.2. În apelul declarat de către avocatul Vrabie Corneliu în numele inculpatului Placinta P. s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința lui Placinta P. să fie încetat. Referitor la acțiunea civilă înaintată de către Marcu L. către Placinta P. cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, a solicitat să fie lăsate fără examinare cu anularea măsurilor de asigurare a acțiunii. Drept motive în susținerea apelului, a invocat că la examinarea cauzei în fond, instanța de judecată a ignorat declarațiile martorilor,

totodată a menționat că raportul de expertiză medico-legală nu conține răspunsurile la toate întrebările formulate, de fapt lipsește legătura cauzală între acțiunile lui Placinta P., care s-a aflat în starea de legitimă apărare și survenirea decesului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Bălți din 13 decembrie 2013 au fost respinse ca fiind declarat peste termen apelul avocatului Vrabie C., iar al avocaților Tudorica A. și Maxim L. în numele inculpatului Placinta P., ca fiind nefondate, cu menținerea hotărîrii atacate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recursuri ordinare pe 15 ianuarie 2014 și 21 ianuarie 2014 inculpatul Placinta P., prin care, indicînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 9), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, invocînd următoarele:

- în cadrul urmăririi penale nu s-a efectuat nici o acțiune procesuală îndreptată spre reconstituirea sau reproducerea evenimentelor din 28 martie 2011;

- i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil;

- consideră că declarațiile martorilor Marcu L., Marcu Andrei, Marcu Anatol, Neniță I., care au stat la baza hotărîrii de condamnare, urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt persoane cointeresate, unii dintre aceștia fiind în legătură de rudenie cu victima;

- victima a avut un comportament agresiv și provocator, fapt ce a dus la inițierea conflictului;

- nu a avut intenția de a-l omorî pe Marcu B., el s-a aflat în stare de legitimă apărare;

- declarațiile date în cadrul urmăririi penale le consideră neîntemeiate, deoarece au fost scrise cum le-a convenit colaboratorilor de poliție pentru a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii incriminate;

- inculpatul Placinta P. a fost audiat la 28 martie 2011 în cadrul urmăririi penale de către ofițerul de urmărire penală Terzu V., fără a i se citi drepturile și obligațiile, fără a i se aduce la cunoștință calitatea procesuală și fără participarea apărătorului. Ulterior, i-a apărat drepturile avocatul Ababii L., însă ultima i-a oferit o asistență juridică necalificativă, la toate acțiunile procesuale din cadrul urmăririi penale se prezenta doar pentru cîteva clipe, îi zicea să recunoască vina și să dea declarații, apoi pleca;

- toate acțiunile procesuale ce au avut loc în cadrul urmăririi penale și toate actele procedurale, începînd cu data de 03.05.2011 urmează a fi recunoscute nule, fiindcă mandatul avocatului Ababii Lilia, care a acordat asistența juridică inculpatului Placinta P. la momentul respectiv nu corespundea cerințelor;

- la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, inculpatului nu i-au fost explicate drepturile, obligațiile, precum și efectele acestuia;

- solicită respingerea acțiunii civile înaintate de către succesorului părții vătămate Marcu L.;

- neîntemeiat a fost respins, ca fiind declarat peste termen, apelul avocatului Vrabie C., deoarece ultimul a încheiat contract de asistență juridică cu inculpatul abia la 15 iunie 2012, în aceeași zi a fost întocmit mandatul, termenul de atac începe a curge din 15 iunie 2012, astfel apelul declarat la 21 iunie 2012, a fost depus în termen;

- examinarea cauzei în prima instanță a durat din 16 iunie 2012 până la 18 decembrie 2013, fapt ce dovedește subiectivitatea și imparțialitatea, mai mult, nici părților, nici lui, nu i s-au oferit ultimul cuvânt.

6. Judecând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursuri ordinare la 15 ianuarie 2014, 21 ianuarie 2014 împotriva deciziei instanței de apel din 13 decembrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 18 decembrie 2013, în termen.

Drept temei pentru recurs inculpatul Rotaru Sergiu a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 9), 12) Cod de procedură penală, adică cazurile când hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, ori faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor ordinare declarate.

Instanțele de judecată au examinat cauza sub toate aspectele și probelor prezentate le-a fost dată o apreciere corectă, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, și în baza lor s-au adoptat hotărîri legale și întemeiate. Astfel, corect acțiunile lui Placinta Petru au fost încadrate în baza art. 151 alin. (4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care au provocat decesul victimei.

Pe parcursul urmăririi penale atât și în cadrul cercetării judecătorești sunt respectate normele de procedură penală, probele fiind obținute și verificate în condițiile legii.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit enunță, că instanțele de judecată corect au ajuns la concluzia, că vinovăția lui Placinta Petru în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost dovedită în cadrul ședințelor de judecată prin declarațiile succesorului părții vătămate Marcu L. (Vol. I., f.d. 234-239, 359-361), declarațiile martorilor Marcu Anatol (Vol. I., f.d. 253-257, 356-357), Beșleagă I. (Vol. I., f.d. 245), Marcu N. (Vol. I., f.d. 246), Zatov L. (Vol. I., f.d. 247), Crețu V.

(Vol. I., f.d. 248), Marcu Andrei (Vol. I., f.d. 240-244), Neamțu I. (Vol. I., f.d. 257-260, 351-353), procesele-verbale de cercetare la fața locului (Vol. I., f.d. 8-9, 11-12), raportul de expertiză medico - legală nr.64 D din 15.04.2011 (Vol. I., f.d. 76) și nr.65 D din 18.04.2011 (Vol. I, f.d. 82), comunicarea telefonică din 28.03.2011 (Vol. I, f.d.5), proces-verbal de cercetare la fața locului (Vol. I, f.d.8-10), proces-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei la Marcu B. (Vol. I, f.d. 17), raportul de examinare medico-legală nr.59, prin care s-a concluzionat prezența vătămărilor corporale grave la Marcu B. (Vol. I, f.d.27-29), raportul de expertiză medico-legală nr.63 „D” a lui Plăcintă P. (Vol. I, f.d.70), raportul de expertiză nr.66 (Vol. I, f.d.88), raportul nr.158 a-2011 de expertiză psihiatrică (Vol. I, f.d. 100-101), procesul-verbal de examinare a obiectului (Vol. I, f.d. 109-113), raportul nr.332a-2011 de expertiză medico-legală psihiatrică a lui Plăcinta P.(Vol. I, f.d. 151-152), procesul-verbal de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală din 09.09.2011 (Vol. I, f.d. 161) - probe corect puse de către instanța de fond și de apel la baza hotărârilor de condamnare în privința lui Placinta Petru.

Cu referire la argumentul invocat de recurent, precum că declarațiile martorilor Marcu L., Marcu Andrei, Marcu Anatol, Neniță I., care au stat la baza hotărârilor de condamnare, urmează a fi apreciate critic, deoarece sunt persoane cointeresate, unii dintre aceștia fiind în legătură de rudenie cu victima, Colegiul lărgit enunță, că acesta urmează a fi respins, întrucât declarațiile acestor martori nu poartă un caracter contradictoriu, pe parcursul examinării cauzei permanent au dat același declarații, care nu provoacă dubii. Mai mult, aceste declarații au fost verificate în instanța de apel, prin audierea suplimentară a martorilor, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 28 iunie 2012 (Vol. I, f.d. 345-346).

Neîntemeiat Colegiul lărgit consideră și argumentul, precum că Placinta Petru nu a avut intenția de a-l omorî pe Marcu B., ultimul avînd un comportament agresiv, ce a dus la inițierea conflictului, iar inculpatul de fapt s-a aflat în stare de legitimă apărare sau stare de afect, deoarece potrivit cumulului de probe examinate în ședințele de judecată, instanțele de judecată nu au statuat nici starea de legitimă apărare, nici starea de afect.

Mai mult, circumstanțele expuse de recurent, precum că victima avea un comportament agresiv și provocator, fapt ce a dus la inițierea conflictului, nu pot fi considerate, ca circumstanțe care au provocat acțiunile criminale ale inculpatului pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real îndreptat împotriva sa, întrucât între Placinta P. și victima Marcu B. această stare de conflict a fost permanent, fapt ce rezultă însuși din declarațiile inculpatului (Vol. I, f.d.361-363), declarațiile succesului părții vătămate Marcu Lucia (Vol. I, f.d. 359-360) și declarațiile inspectorului Punga Oleg (Vol. I, f.d. 349). De asemenea, prezența

obiectului din fier ascuțit la inculpat, cu care ulterior, în procesul conflictului, l-a înjunghiat intenționat pe Marcu B. în cutia toracică, fiindu-i cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora ultimul a decedat, denotă intenția inculpatului de a-i cauza leziuni corporale grave.

La fel, Colegiul penal lărgit consideră declarative argumentele inculpatului Placinta P. referitor la netemeinicia declarațiilor proprii, date în cadrul urmăririi penale, deoarece au fost scrise după cum le-a convenit colaboratorilor de poliție, pentru a-l recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, din motiv că la baza hotărârii de condamnare nu au stat doar declarațiile inculpatului, ci și cumulum de probe descris minuțios în hotărârile judecătorești atacate, care fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au dus la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate.

Referitor la motivul, că inculpatul Placinta P. nu a avut o apărare eficientă în cadrul urmăririi penale, Colegiul lărgit constată, că avocata Ababii Lilia l-a apărat pe inculpat în baza mandatului Nr. 94 din 01 aprilie 2011 (Vol. I, f.d. 62), dispunând de licență de avocat, a participat la efectuarea tuturor acțiunilor procesuale, confirmate prin semnătura acesteia. Fiind audiat în calitate de bănuț, conform procesului-verbal din 19 aprilie 2011 (Vol. I, f.d. 65-66), inculpatului Placinta Petru i-au fost explicate drepturile și obligațiile (Vol. I, f.d. 64), semnate ulterior atât de inculpat, cât și de avocata Ababii L. Mai mult, careva motive pertinente, care ar confirma acordarea asistenței juridice necalificative de către avocata Ababii L. nu sunt, din care motive argumentele recurentului nu pot fi acceptate.

Declarative Colegiul lărgit consideră și argumentele recurentului, precum că atât în instanța de fond, cât și-n instanța de apel, nu i s-a acordat ultimul cuvânt, deoarece conform proceselor verbale ale ședințelor de judecată a primei instanțe (Vol. I, f.d. 226) și instanței de apel (Vol. II, f.d. 163), rezultă că inculpatului Placinta P. i-a fost respectat dreptul la ultimul cuvânt.

Neîntemeiat este și motivul, că în instanța de apel nu au avut loc dezbateri pe apeluri, adică părților nu li s-a dat cuvânt. Colegiul lărgit invocă, că conform procesului verbal al ședinței instanței de apel din 06 inie 2012, părților li s-a oferit cuvânt asupra apelurilor (Vol. I, f.d. 318-319), apoi s-a reluat cercetarea judecătorească la demersul apărării și a procurorului, fiind examinate corect cererile și demersurile înaintate de părți.

În recursul inculpatului din 21 ianuarie 2014 se mai invocă, că a fost încălcat art. 6 CEDO, au fost admise unele încălcări în ordonanțele de prelungire a termenului urmăririi penale, fiind indicat anul 2010 în loc de 2011, la care Colegiul lărgit invocă, că instanțele au respectat cerințele art. 6 CEDO la examinarea prezentei cauze, iar greșelile din ordonanțele de prelungire a termenului de anchetă

le consideră erori materiale evidente, care pot fi corectate conform prevederilor art. 249 Cod de procedură penală de organul care le-a admis.

Faptul, că și inculpatul Placinta P. în rezultatul bătăii a primit leziuni corporale medii a fost apreciat de instanțele de judecată la aplicarea pedepsei, fiindu-i numită pedeapsa aproape de minimul prevăzut de sancțiune.

Totodată, motivele invocate de recurent au fost verificate minuțios în instanța de apel și actele cauzei dovedesc legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la respingerea apelurilor. Careva motive relevante în susținerea argumentelor invocate, recurentul instanței de recurs nu a prezentat. Privitor la argumentul recurentului, precum că instanța de apel greșit a respins, ca fiind declarat peste termen, apelul avocatului Vrabie C. în numele inculpatului Placinta P., Colegiul lărgit îl consideră declarativ, deoarece instanța de apel a adoptat o soluție corectă asupra acestui argument, expusă corect în hotărârea atacată (Vol. II, f.d.173-180).

În acest context, Colegiul lărgit conchide că temeiurile pentru recurs ordinar declarate de inculpatul Placinta Petru, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 9), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs și din aceste considerente recursurile urmează a fi respinse, ca inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către inculpatul Placinta Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2013, în cauza penală privindu-l pe **Placinta Petru Mihail**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 27 mai 2014, ora 9⁵⁰.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Bejenaru Iurie